

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő HEGEDÜS NÁNDOR

Felelős szerkesztő MARÓT SÁNDOR

Nyilatkozott Popovici prefektus az idegenek kiutasításáról

Popovici Miklós dr prefektus magához kéréste tegnap délelőtt a sajtó munkásait, hogy az újságokon át tájékoztassa a közönséget arról a készülő és nagyarányú intézkedéséről, mely az idegenek ellenőrzéséről és a nem kívánatos elemek eltávolításáról szól.

Érdekes és minden részletre kiterjedő előadását azzal vezette be a prefektus, hogy tudomása van arról, hogy intézkedésének már a híré is az idegességnek és a nyugtalanságnak bizonyos nemével fogadta a közönség. Éppen ennek az előrebocsátásával mintegy aláhúzott hangsúlyozta Popovici prefektus a megjelent újságírók előtt, hogy eljárásában semmiféle faj- és felekezeti szempontok nem vezetik

és tisztán gazdasági és megélhetési tekintetek, tehát Nagyvárad közönsége egész egyetemének elsőrendű érdekei vezetik őt abban, hogy tervét végrehajtsa

és, hogy annak minden tekintetben érvényt szerezzen. Hogy a prefektus intencióit összegezzük a cél az, hogy az alig hetvenötezerrel több mint százezerre szaporodott lakosság jelenlegi kereteiből kiemeljék mindenekelőtt azokat, akik meg nem engedett úton-módon, hamis vagy hamisított adatok alapján jutottak illetőségi bizonyítványhoz, vagy illetőségi bizonyítvánnyal egyáltalán nem rendelkeznek, de viszont olyan egzisztenciák, akik sem a köz, sem a társadalom vagy gazdasági szempontból nincsenek a város, vagy a közönség javára. A gazdasági viszonyok nem lehetnek jók — mondotta a prefektus, — ha az amúgy is nehéz kereseti forrást meg kell osztani olyanokkal, akik erre itt nem is illetékesek.

Az általános drágaságot, az ingatlanok hihetetlenül magas árait, a lakásmiérésiát mind erre a felesleges vérbőségre vezeti vissza a prefektus és felfogása szerint ezt az állapotot csak azok, vagy első sorban azok sinlívik meg, akik személyükkel fogva, társadalmi állásukat és becsületes, intakt munkaprodukciójukat tekintve valójában jogot formálhatnak arra, jobban és olcsóbban élhessenek, kényelmesebben és nyugodtabban lakhassanak, mert életető és hasznos polgárai ennek a városnak.

Popovici prefektusnak terve és azt részletező előadása valóban a legjobb és a legszebb intenciókból fakad, annál is inkább, mert a prefektus több ízben is hangsúlyozta, hogy nemzetiségi, faji kérdések teljes kiküszöbölése mellett és tisztán a köz érdeke és az igazság fundamentumán óhajítja tervét keresztülvinni.

A prefektusnak mélyreható elgondolása mellett azonban nyitva marad egy nagy és fontos kérdés: hogyan történik a végrehajtás. Mi a magunk részéről megvagyunk győződve a prefektus intencióinak helyességéről és tervének igazságos és pártatlan utairól, most már csak az a kérdés, hogy a végrehajtás eszközei, mód-

zatai is hűen simulnak-e majd a prefektus akaratahoz és nem történnek-e olyan kilengések, hogy a valóban érdemes, értékes és produktív munkást, a hasznos polgárt éri az eltávolítás veszélye, míg azok, akik esetleg a pénz, az összeköttetés hatalmával és erejével rendelkeznek, de nem alkotó és teremtő elemei a városnak és a társadalomnak — itt maradnak.

Bizunk kell, — aminthogy teljes mértékben meg is bizunk — a prefektusnak programszerűen kifejtett igazságos elbánásban és abban, hogy intencióit majd a végrehajtásnál is érvényesíteni fogja, hogy az új rendelet ne sújtsa majd azt és azokat, akik arra reá nem szolgáltak — és viszont.

A prefektus előadása

Popovici Miklós dr prefektusnak nagyfontosságú előadása egyébként a következő:

Mielőtt felvilágosítást adott volna a prefektus, kijelentette, hogy örömmel fogadja a sajtó munkatársait és tudja, hogy a sajtó útján lehet a közönség legzélesebb rétegeivel a kontaktust fenntartani. A közhivatalnokoknak és a sajtónak a feladata az, hogy a közönséget az aktuális, életbevágó kérdésekről felvilágosítsa és annak minden segítségét megadja.

Az idegenek ellenőrzése

A közönség — mondja a prefektus, — idegesen és szinte félve fogadja intézkedését, amelyeket az idegenek ellenőrzésére és kiutasítására vonatkozólag adtam ki, holott a legnagyobb nyugodtsággal tekinthet az én rendelkezéseim elé, mert én mindég, mielőtt egy intézkedést kiadnék, magamban mérlelem: mennyiben szolgálja ez a város közönségének érdekeit?

Egy bizottságot neveztem ki az idegenek ellenőrzésére. A bizottság működése több arányú lesz. Hiszen ennek a fontos kérdésnek gazdasági és politikai oldala is van és főcélja az, hogy a megélhetést könnyebbé tegye.

Nagyvárad 70—80 ezer ember befogadására van berendezkedve. 1919. előtt nem is sokkal többen lakhattak itt. Azután pedig a város törzslakosságának a száma csak apadt, hiszen Nagyváradról nagyon sokan repatriáltak és e helyett mit látunk?

Nagyváradon ma 120 ezer ember van bezúfolva. A régi, őslakókat összeszorították lakásaikban és a lakásprobléma napról-napra nehezebbé válik.

— Az szinte természetes, hogy a város gazdasági viszonyai romlanak. Hiszen a közvetítő kereskedelem, amely a városnak jellegzetes főfoglalkozási ága, igen sok ember között oszlik most meg

és azoknak a megélhetése lesz nehezebb, akiknek a legtöbb joguk van arra, hogy itt éljenek.

— Hangsúlyozom az urak előtt. — mondja a prefektus, —

hogy itt nem faji, vagy felekezeti hajszáról van szó. A kiutasításnál nem azt nézzük, hogy kinek mi a vallása, vagy milyen nyelven beszél, hanem, hogy ki miből él itt és szüksége van-e a városnak arra, hogy továbbra is itt maradjanak. Azok ellen irányul ez az intézkedésem, akik 1919. óta beszivárogtak Nagyváradra és itt tartózkodásuk nem gyarapítja sem az országot, sem a város gazdasági, vagy kulturális érdekeit.

— Ezeknek az idegeneknek a beözörlése drágította meg a lakást és az életet. A lakásokkal ma a leglelketlenebb spekuláció folyik és a lépési díjak meg a nagy-szerűen kereső lakásügynökök nehezebbé teszik az életet.

— Ezek az okok, a lakosság érdekei, — azok, amelyek arra készítettek, hogy ezt a túltengő vérbőséget lecsapoljam.

Kik az idegenek?

— Idegeneknek tekintem elsősorban a más államok polgárait, akik könnyű kereset elérésére, vagy azért jöttek ide, mert itt, a mi hátrányunkra könnyebben és jobban élhetnek, mint bárhol.

— De nemcsak más államokból, hanem Románia más városaiból is beszivárogtak nem kívánatos elemek. A községi törvény módott nyújt nekünk arra, hogy ezeknek a letelepedési jogát megtagadjuk. Amíg a régi nagyvárad polgárok megélhetése napról-napra nehezebb és amíg a lakásokban mindinkább összeszorulnak, addig nem engedhetjük, hogy idegenek telepedjenek itt meg és még nehezebbé tegyék a megélhetést. Nem lesz ennek az ellenőrzésnek faji, vagy vallási éle — ezt nem szűnők meg hangsúlyozni, de azok ellen, akik Nagyváradot könnyű szákmányterületnek tekintik és amúgy is itt hagynák a várost, ahogy üzleteiket lebonyolították, azokat nem tűrjük meg itt.

Az ellenőrzés végrehajtása

úgy történik, hogy az általam kinevezett hat tagú bizottság két-két tagú csoportokra osztva ülésezik és összeállítja az idegenek összes adatait a bejelentő-hivatal, a sziguranca, a rendőrség és más autentikus helyekről beszerzett adatok alapján.

Ezen adatok alapján táblázatot állítunk össze, amelyben feltüntetjük, hogy az idegenek milyen a helyzete és arra is kiterjeszkedünk, hogy milyen úton szerezte a letelepedési és illetőségi bizonyítványát. Ezt a táblázatot a belügyminisztériumba terjesztjük fel, ahol végső fokon döntenek a kiutasítás ügyében.

Az illetőségi bizonyítványok revíziója

Ezzel kapcsolatban legalább egy-két évre visszamenőleg revízió alá vesszük az összes kiadott illetőségi bizonyítványokat. Megvizsgáljuk, nem-e hamisak azok az okmányok, amelynek alapján kiadták azokat és szükség esetén felelősségre vonjuk azt a tisztviselőt, aki kiállította a bizonyítványt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

A Friedmann örökösök nyilatkoznak

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Miután a Nagyvárad f. hó 13-iki számában „Harc a milliókért” cím alatt megjelent közlemény olyképpen is értelmezhető, hogy néhai Friedmann Benő síremlékének felállítására körül, valamint a Friedmann Antónia urnóval szemben történt súlyos mulasztásuk az összes örökösöket, illetve végrendeleti végrehajtókat terhelik, kénytelen vagyok, mint volt végrendeleti végrehajtó és úgy is mint annak idején külföldön tartózkodott gyermekeimnek megbízottja a következők közlésére felkérni.

A síremlék felállítását a végrendeleti végrehajtónál mi már kezdettől fogva állandóan sürgettük, s miután nem tudtuk náluk eredményt elérni, 1921. év végén panaszaival fordultunk özíránt a hagyatéki bírósághoz és kértük odahatni, hogy néhai Friedmann Benőnek egy méltó síremlék emeltesse a hagyaték vagyonából. Ezen beadványunk másolatát ide csatoljuk.

Ami pedig Friedmann Antónia urnó helyzetét illeti, dr. Váradi Ödön ügyvéd ur, aki a lakáshivatal előtt nevezett urnót képviselte, dr. Goldner Hermann végrendeleti végrehajtóval szemben tanuszkodhatik, arról az ígyekezetünkről, hogy nevezett urnó részére megfelelő lakást szerezzen, vagy esetleg egy megfelelő kis házat vásároljon a hagyaték s ezáltal szüntesse meg a jelenlegi állapotot. Továbbá amint a csatolt levelekből kitűnik, 1922 november havában dr. Thury Kálmán végrendeleti végrehajtóhoz fordultunk és kértük, hogy minden háztartási szükségleteket képező élelmiszerekből, amivel a hagyaték rendelkezik, annyit juttassanak Friedmann Antónia urnó részére, legjobb minőségben lakásához szállítva, a mennyire saját háztartása számára szüksége van és hivataloztunk arra, hogy ez az örökösök feltétlen lelkiismereti és erkölcsi kötelessége. Dr. Thury Kálmán végrendeleti végrehajtó válaszából kitűnik, hogy e fáradozásunk is hiábavaló volt. Sajnáljuk, hogy fenti dolgok egyikében sem tudtuk semmi eredményt elérni.

Nagyon kérem igen tisztelt szerkesztő urat, szíveskedjék ezen helyreigazításnak becses lapjában helyt adni.

Kiváló tisztelettel:

Vámos Jakab.

APOLLÓ MOZI

Péntek, szombat, vasárnap

MARGA LIND utolsó szereplése

A levegő királynője

című rendkívül hatásos ka'andor-dramában

5 felvonás.

Világszláger!

ATLANTIC FILM

SZÉPSÉGHIBÁIT

tökéletesen eltávolíthatja, archa-jakat, szeplőt, szemölcsöt végleg, utónyomok nélkül D. Sternberg Helen kozmetikai intézetében, Mária Királyné (Bémer)-tér 3. l. em.

Max Brotmann

Bukarest Str. Apolodor 33 Telefon 32-4

Az ismert cég speciális osztályt létesített és elvállalja a kereskedő és iparosvilág képviselőit és különféle érdekeik keresztyvitelét a központi szerveknél, bankoknál, hatóságoknál stb. Bukarestben, úgy, hogy a felek az utazást és egyéb költséget megtakarítják. — Ajánlatok az összes bukaresti nagybankoktól.

2118

Macdonald nem akar kaland-politikát

Hírek Héjjas Iván svájci meneküléséről — Államfőváltás Magyarországon az angol kormányváltás következtében?

Londonból jelentik: Az angol alsóház mai ülésén folytatták a miniszterelnök programbeszédéről folyó vitát. Chamberlain felszólította a miniszterelnököt, hogy tekintettel arra a körülményre, hogy az ország bizalmát akarja magának megszerezni, közzölje álláspontját a vagyonadó kérdésében.

Mindenekelőtt a nemzetvédelemre vonatkozólag kijelentette a miniszterelnök, hogy a kormány máris foglalkozott ezzel az ügygel és annak egész problémáját sokkal tágabb értelemben vizsgálja meg, mint ahogy ezt eddig tették.

Nincs oly nemzet, amely újra akarná kezdeni a háborút.

Ez ellen minden erkölcsi és emberi érzés tiltakozik, valamint tiltakozik minden olyan katonai kaland ellen is, amely végeredményben háborúra vezethetne. A néptömegek lelkében minden országban az a kívánság él, hogy a nemzetek

létesítsenek valamely megállapodást, mely a fegyverkezést, ha nem teszi is teljesen fölöslegessé, mégis kellő mértékre szálítja le.

Ennek folytán a kormány ezt a kérdést nem katonai szempontból, hanem polgári, külügyi és nemzetközi politikai szempontból itéli meg. Ezt a három szempontot a nemzeti védelem kérdésében össze kell egyeztetni.

A külügyminiszter az idegen államokkal való tárgyalásában ezentul nem lesz csupán a katonai hatalomra utalva, hanem az észszerű politikában fog találni hathatós támaszra.

Arra a kérdésre, hogy a kormány a parlamenti vereség milyen formáját fogja tekinteni a bizalom megvonásának, Macdonald miniszterelnök kijelentette, hogy elvben minden bizalmatlansági szavazatot kötelezőnek ismer el magára. Kijelenthetem a Háznak — mondta a miniszterelnök — hogy a kormány öt percig sem fog helyén maradni, mielőtt az alsóház megfosztotta a kormányt méltóságának érzésétől.

Bécsből jelentik: A Neues Wiener Tagblatt értesülése szerint Peidl és Garami az angol kormányt meg akarják győzni, hogy a magyar kölcsön megszavazását bizonyos feltételekhez kösse. Ezen feltételek közt a legfontosabb az államformáról való szavazás kérdése, továbbá az általános titkos választójog keresztlyvitel. Ezenkívül Peidl kedvező pénzügyi és szigorú politikai feltételeket követel.

Macdonald szerdán tanácskozott Peidl-lel és Garamival. Peidl ismertette a magyarországi politikai helyzetet, Garami pedig a Clark-féle szerződést, továbbá a Weedwood tengerészeti miniszter magyarországi látogatásával kapcsolatos fejleményeket vázolta.

Macdonald megígérte Garaminak, hogy figyelemre méltatja a magyar kérdést és azonnal intézkedni fog, hogy a kormány és a munkáspárt állandóan érintkezésbe lépjenek a magyarországi szocialdemokrata párttal.

A lap értesülése szerint Peidl és Garami Londonban találkoztak gróf Károlyi Mihállyal. A magyar kiküldöttek a jövő héten utaznak vissza Londonból.

Budapesti értesülés szerint Peyer Károly nemzetgyűlési képviselő, a bányamunkások szövetségének titkára február 24-én Londonba utazik.

Budapesti, állítólag beavatott körökben az a hír vált urrá, hogy az angol kormány nyomására

Horthy elhagyja helyét és Appo-

nyi Albert gróf lesz az ideiglenes államfő.

Ebbe a megoldásba a szocialisták is belemennének s a hír szerint Bethlen gróf ha nem is kapott Londonban pozitív felvilágosítást erre, de tudára adták, hogy szerencsés fordulatnak találnák Apponyi válalkozását.

Hogy valami rezsimváltás szellője csakugyan lengedez Magyarországon, éppen az angol politika következtében, arra jellemző, hogy szelvényben beszélnek Héjjas Ivánnak az országból való rövides távozásáról is. A hirt, amelyet egyelőre a magyar külügyminisztérium megafol, a Bács megyei Napló röpitette világá, melynek febr. 11-iki száma Héjjas Svájca készül. — Külföldre küldik az ébredők vezéreit címmel feltűnést keltő cikket közöl, amely a következőképp szól:

Megbízható helyről származó hír szerint legelőször Héjjas Iván távozik el Magyarországból, mert elsősorban az orgoványi tömeggyilkos felelősségrevonását követeli a szocialdemokrata párt, illetőleg Peidl utjának eredményeként, az angol munkáskormány.

Héjjas érdekében a magyar külügyminisztérium egyik képviselője a napokban már megjelent a budapesti svájci konzulátuson és a konzulátus után azt a kérészt terjesztette a szövetséges államok kormánya elé, hogy adjanak Héjjas Ivánnak Svájca beutazási engedélyt.

A külügyminisztérium képviselője a kérészel kapcsolatban kijelentette, hogy Héjjas Iván kötelezi magát arra, hogy semmiféle aktív politikai tevékenységet nem fejt ki Svájca területén.

A budapesti Világ munkatársa érdeklődött a hír valódisága iránt a magyar külügyminisztériumban és illetékes helyről a következő nyilatkozatot kapta:

Ami a Bács megyei Napló rosszhiszemű cikkének arra a részére vonatkozik, amely a külügyminisztériumot éppen Héjjas Ivánnal hozza kapcsolatba, ki kell jelentenünk, hogy Héjjas Iván terveit a külügyminisztériumnak — ezt talán felesleges is hangsúlyozni — semmi köze sincs, Héjjas terveiről semmit nem tudunk, terveit és szándékait egyáltalán nem érdekelnék bennünket.

Tüzifa

elsőrendű száraz bük, cser, tölgy bármilyen mennyiségben kapható házhoz szállítva te metol árban

Neumann Arnold

tüzifa kereskedőnél. Telep Váradveleu ca.

Központi iroda: S'rada Alexandru (volt Telekv-utca) 10. szám. Tel fon: 14 07.

6 szobás

lakást keresek központban konyhával melyből két szobát irodának használnok. Eselleg 2 szobás irodahelyiséget is átvennék. Lelepesért, közvetítésért magas díjat fizetek. Ajánlatot

Herman Löbl

Reg'ia Ferdinand 53 (Feketéné)

Az „Uj Kelet“ elleni merénylet részletei

Hirt adtunk róla, hogy szerdán este Kolozsvárott az „Uj Kelet“ szerkesztősége ellen újabb merényletet terveztek az antiszemiták. A veszedelemes tántátás részleteiről újabban egy értesülünk, hogy szerdán este 8 óra tájban az „Uj Kelet“ szerkesztőségének előszobájában két fiatalember jelent meg, akik a szolgától azt tudakolták, hogy hol van a szerkesztőség helyisége. A szolgának gyanus volt a két fiatalember, mert már a korábbi órákban felűnő csoportokat látott az épület körül elikodni. Ötös-hatos csoportok sétáltak fel és alá a szerkesztőség előtti utcáreszen, viselkedésük gyanussá vált az esti szolgától teljesítő szolgáló előtt. A két fiatalember megjelése az előszobában és kérdés-közlésük megerősítette a szolgáló feltevését, hogy valami készül a lap szerkesztősége ellen. Hogy időt nyerjen és hogy a szerkesztőség ott dolgozó tagjait értesítse a fenyegető veszedelemről, a két fiatalembert az emeletre küldte fel aszal, hogy ott dolgozzanak a szerkesztőség tagjai. A két fiatalember megjelenése után tíz percre egy 50–60 tagból álló csoport tört be az „Uj Kelet“ kiadói hivatalába. A tántatók azonnal munkához kezdtek és a kezük ügyébe kerülő bútordarabokat, ablakokat, villanylámpákat és az írógépet összetörték. Mielőtt azonban még munkájukat befejezhetnék volna, a szerkesztőség egyik tagja a szerkesztőség ablakán keresztül az épületből kijutott s a rendőrségre szaladt, hogy segítséget kérjen.

Néhány perc múlva Gritta Ovidius prefektus vezetésével alatt futólépésben megérkezett egy rendőrsztag, ami oly váratlanul érte a tántatókat, hogy csak egy részük tudott elmenekülni. Huszonkettőt letartóztattak s a rendőrségre kísérték, ahol nyomban megkezdődött a kihallgatásuk.

Gritta rendőrprefektus kijelentette, hogy minden lehető elkövet a szerkesztőség védelmére. Maris intézkedést tett arra nézve, hogy a jövőben még ilyenféle kísérlet se történhessen és rajta lesz, hogy a bűnösök szigorú büntetésüket elvegyék. Ugyanakkor udvarias formában felkérte a szerkesztőség tagjait, hogy a lap is vigyázzon arra, hogy a diákság nemzeti értelemét ne bántsa és ne adjon okot arra, hogy a diákság körében hasonló romboló tendenciájú elhatározások szülessenek meg.

Mi van a gyógyszerárak vasárnapi zárásával?

A városi főorvos figyelmébe

A nagyváradai gyógyszerár-tulajdonosok egy miniszteri rendelet értelmében, legutóbbi értekezletükön úgy döntöttek, hogy gyógyszerárakat vasárnap egész nap zárva tartják. Természetesen éjszakai inspekciós rendszerhez hasonlóan egyes gyógyszerárak vasárnap egész nap tartanak inspekciót.

A felsőbb rendelet általános szociális szempontokat tartott szem előtt és a gyógyszerári alkalmazottak részére is biztosítani akarta a vasárnapi pihenőt. Tagadhatatlan az intézkedés jólékony szociális volta, azonban ilyen fontos határozatok meghozatalánál a gyógyszeráraknak némi tekintettel kellene lenniük a közönségre.

Az inspekciós rendszer nagyszerűen bevált, a város belterületén, ahol a gyógyszerárak csak pár száz méternyire vannak egymástól és így az orvoságot rendelő közönségnek sem okozhat nagy kényelmetlenséget.

De másképpen áll a dolog a periferiákon, ahol kevés a gyógyszerár, sőt van a városnak olyan külső területe, ahol minifélsz egy gyógyszerár van. Mi történik abban az esetben, ha a külváros valamelyik részében valakit baleset ér? Egyetlen gyógyszerár van csak, amely minden harmadik vasárnap van nyitva. A gyógyszerár rendelő közönség ilyenkor menjen be a város központjában lévő patikába? Ez oda-visszaúttal egy órát is elvehet. Mi történik ezalatt azszal, akinek azonnali szüksége van a gyógyszerre? Ezzel egy látszik nem gondoltak a gyógyszerárak. Nagyon helyes az inspekciós rendszer a város belterületén, de a periferiákon lévő gyógyszerárak tulajdonosait feltétlenül kötelezni kellene arra, hogy vasárnap egész nap

nyitva tartssanak. Még ha az esetleg nem is volna kényelmes a gyógyszerészeknek. A közönség érdeke mégis csak az elsős.

Bizonyosra vesszük, hogy a városi főorvos ur, aki első sorban is a közönség érdekeire van tekintettel, sürgősen intézkedni fog ebben a fontos kérdésben.

Udvardy Ignác képkiallítása

Minapi számunkban hirt adtunk már róla, hogy Udvardy, ez a jeles festőművész, tárlatot nyitott a Rákóczi-utí Kornweiss-üzlet helyiségeiben. A kiallítás megérdemli, hogy a legnagyobb melegséggel, elismeréssel komoly hangján szóljunk róla, mint olyan tényről, mely az erdélyi kulturális erőfeszítés sikerét hivatott dokumentálni.

Udvardy kollekciója nagyobb külső keretek közt is méltán feltűnést keltene és magallásra, elmélyedésre kényszerítené a legkényesebb igényű bírálót is.

Mostani tárlatát szinte beszámolóknak is mondhatnók. Itália, az olasz Campagna, Róma bőven viszonzoznak vásárlói a látogatást, mely sok új tónust, élményt, megfigyelést termékenyített esztijére.

Római utcáreszlete melegen fürdik a teli nap vaponizáló aranyában; és abruzzai hegyek szögverte háttéréből finom antikvitással sudarodik ki a középkori „torony“, egy „Canto-Cello“-i táj pedig minduntalan visszafelé tekintet. Minuciózus kidolgozásával, transzparens egével nagy erőssége a gyűjteménynek, mely rajta kívül is ugyancsak bővebbek komoly értékekben. A Via Appiának egy biztos kézzel elfogott hangulata fénylő gyönyörűsége a művészletek örök honvágyának, a kincstermő Itália után, hol még a tenger homokja is a művészlet örök értékeit forró. A kétezer esztendő „Tiberis-hid“ ódon masszívusága kiváló meglátás, de nem kevesebb elismerést követelnek a szűkebb patrinnak, Erdélynek jólmegválasztott, fölényesen megoldott táj problémái sem. Egy fagyvisszafolyó mellett táj élénk színeivel meglepetést hoz, a nyárvégi nap eleven hangulatát virácsolja a vászonra. A „Szállásági tanya“ és két másik, ugyancsak szilágysági térszín kép a föld, a természetesség titokzatosra látított zenéjét árasztják hangulataikból, míg kiemertől rajzai viszont más oldalról mutatják be Udvardy finom művészetét. Egy pálmacsoportozat: csupa kelet. „Torony az alkonyatban“ megképző elmélyedés, melyet ugyan csak bizarrul villan szembe egy fantasztikus táj-tanulmány.

A két hétre tervezett kiállítás anyagából még sok figyelemre méltó, értéket kellene méltatnunk. Am a képekkel teli falak beszélnék önmagukért s amit megalkotójuk talentumáról elárulnak, az bizonyít a legmeglebbebb, legkérdemeltebb felkarolást fogja kiváltani a képekvelőlől a jeles művész produktumai iránt.

(—y)

Ma, szombaton este 9-kor
színeszből

Női és férfi esőernyők

Bőrkalapok, keztyűk nagy választékban érkeztek

Old-Englandba.

VIGADÓ MOZGÓSZÍNHÁZ

Szombat, vasárnap

Marccó, a halál jegyese

Izgalmas kalandor-dráma 6 hosszú felvonásban.

A főszerepben: MARCCÓ az erdőművész.

Dorian film.

Meghalt Bihari Akos

A nagyváradai színházat és a régi várad színházjáró közönséget is érzékenyen érintő csapásról számol be budapesti táviratunk.

Szerdán este — szól a szűkszavú jelentés — Bihari Akos, a Nemzeti Színház művésze, Aranysas-zállóbeli lakásán hirtelen összeesett és meghalt. Bihari Akos annak idején a Vígsházban tűnt fel az „Ocskay brigadéros“ főszerepében. Sokat járt a vidéket is, Nagyvárad, Kolozsvár és Temesvár művészi pályájának jelentős állomásai voltak. A Nemzeti Színház Herceg Ferenc „Bizáncában“ léptette fel először, de később is nem egy szerepben bizonyult értékes erőnek. A Városi Színházban tavaly színpadra került „Bolond Istók“nak Bihari Akos volt egyik társszerzője. A művészi lakásműzéiák kényszerítették rá, hogy szállodában lakjék, míg családja ezidőszent Balatonlellén tartózkodik. Tragikus halála mély részvétet keltett pályatársai és a közönség körében. Temetését illetőleg még nem történt intézkedés.

A nagy színművész legutóbb 1920-ban szerepelt állandóan a nagyváradai színházban. Itt különösen klasszikus szerepekben, elsősorban Schakespeare-darabokban szerzett magának elévülhetetlen érdemeket. Pathetikus játékmódora, a régi színészetben gyökerező deklamáló stílusa az újabb színműirodalom termékeiben talán már nem biztosítottak neki olyan sikereket, mint amit nagy képességei s rendületlen hite a magyar színészetben megérdemelt volna.

MEGNYILT posztóruházunk
új helységünkben.

Havas & Grünfeld

Avram I. (Kossuth)-u. 8. Sas átjáróval szemben. — Szolid árak!!

Esőernyőt

minden kivételben készit

Rosenberg Testvérek

Nagyvárad, Jorga (Zöldfa)-utca 8.

Behuzás gyorsan készül.

Hajnal és Róza

Vászon különlegességek és nődivat árúháza

Str. Ioil Vulcan sor. Nagyban és kicsiben állandóan kapható.

Hölgyek és menyasszonyok figyelmébe ajánljuk finom damaszt asztal-neműinket valódi Rumburgilénarunkat. Schrol sifonok és ágynemű sifon vásznainkat, grenadinok, opálók, függöny- és ágyléptőre selymes. „Tus-sor.“ Nagyban és kicsiben állandóan kapható.

Gelei professzor szenzációs előadása Steinach megifjodási kísérletéről

Akik álszeméremből, vagy konzervatív felfogásból nem jelentek meg Gelei tanár csütörtök esti előadásán, kétségkívül vesztek. Bár zsufozásig megtelt a Kath. Kör nagyterme, azért sokan — hogy úgy mondjuk — nem mertek elmenni attól való félelemben, hogy megszólják őket.

Arról már hallottunk, hogy az új gyógymód nem a mérgekben, hanem a szervezet ellenálló baktériumölő képességének fokozásában látja a gyógyítások sikerét és Gelei tanár előadását ezeknek az alapsmereteknek megmagyarázásával kezdte meg. Az ember belső szervezetét vetítette a vászonra, megmagyarázta a mirigyek helyét, funkcióját s aztán a vérmirigyek világáról és fejlődésre való képességéről, a pubertás asexualis koráról, a kezdődő nem élet kifejlődéséről és ezeknek a mirigyeknek úgy az állatok, mint az emberek mindkét nemén a fizikai és lelki élet nagy átalakító hatásáról vetített képeken nyújtott felvilágosítást. Az emberi szervezetben mindent a mirigyek csinálnak. Például egy 14 éves fiúgyereknél a mirigyek túltengése bajszot, szakált növesztett, szellemileg tulfejlett, szüleivel szembe szálló lett, pajtásait elhanyagolta, nagyok társaságát kereste. Operatív beavatkozás után ismét a régi jó fiu lett s vele egykoru pajtásai játékát kereste fel.

A tudomány kísérletei megállapították, hogy nemcsak a kész ivarszervek megtartása, de az elvesztettük pótlása is a csíramirigyektől függ s hogy elsődleges ivarszerveinkben rejlik az a mindenható erő, amely a szervezetet az élet szükségleteinek megfelelően átforgatja. A csíramirigyek fejletlensége vagy elkötése — mint a képeken mutatta — okozza az eunochoidizmust, a tulfejlettség a hypergenikalizmust. Képeken mutatta be a homoszexualis okokat s azzal fejezte be, hogy a világszerte tárgyalt Eulenburg bárót ma már Németországban nem vetnék börtönre, hanem orvosnak adnák át, aki műtéttel helyre hozza csíramirigyit és éppen úgy, mint ahogy hasonlóan gyógyítják a hermafroditizmust, amelyet szintén a csíramirigyek helytelensége okoznak.

A Steinach elmélete azon alapszik, hogy az öregedő szervezetben a hercatornák felmondják a szolgálatot, azonban a pubertás mirigy maradványa még megvan s ha ezt új sarjadzásra hívják, magától következik be az egész test fiatalodása. A gondolat nem a Steinaché, hanem Broson Ségnard francia professzoré, aki hirdette harminc év előtt már, hogy nem életünk és testi jólétünk teljesen a csíramirigyek befolyása alatt áll mindkét nemnél. Sőt a 72 éves tudós saját bőre alá állati herekivonatot fecskendezett, amelytől fizikai erejét ismét visszanyerte. De Steinach bécsi professzor érdeme, hogy a tudományos kutatásokat összeszedte s rendszeres kísérlet alapjává tette.

Maga Gelei tanár is kísérletezett állatok s eredményeit közölte Steinach-al. Beigazolta, hogyha egy állati szervezet egyik oldalába férfi, másikba női mirigyeket ültetnek, bekövetkezik a hermafroditizmus. Viszont ezeknek az abszormulásoknak gyógyítása is ma már egyszerű s a szexuális nyomorultakat, kiket a társadalom büntöskönné tartott, hereátültetéssel ki lehet gyógyítani.

De a Steinach-műtét ma még nem tökéletes, két-három év múlva meg kell ismételtetni. Mert még nem találták ki, hogy a felvágott sebbe ültetett mirigyek teljesen szétmorzsolódnak, mintegy szétmorzsolódnak s a megifjodás az összes mirigyekre tartósabban hasson.

Nyugaton ma már a gazdag öreg emberek mindkét nemből szorgalmasan vetik magukat műtét alá s nagy sikerrel. A kísérletek folynak tovább s rövidesen eljön

az idő, mikor éppen olyan általános lesz az orvosok praxisában, mint mondjuk a Salvarsan, vagy a vakbél-operáció.

Gelei tanár előadását nagy élvezettel hallgatta két és egyegyed órán át a közönség s végül lelkesen ünnepelte. A fiatal professzor előadása világos, diszkrét és figyelmet lebilincselő. A vetítés is nagyon szerűen sikerült.

Érdekes, hogy az előadás után több szülő felkereste, mert az előadás nyomán gyermekük talált hibákat, melyekre felvilágosítást kért. Elmondta a professzor, hogy levelek szárai érkeznek hozzá, mióta előadásait megtartotta diszkrét kérdésekkel, amelyekre mind a Steinach-módszer nyújt gyógyulást.

Gelei tanár előadását, tekintve a nagy érdeklődést, közelebből meg fogja ismertetni Nagyváradon.

Egy fiatal újságíró, aki még nincs rasszorulva Steinach-ra, megjegyezte az előadás végén: — szép, szép, de azért én mégis két és félórát öregedtem az előadás tartama alatt.

ÚJ DONSKÖK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Printul Carol (volt Szilágyi Dezső-utca) 6.
Kiadóhivatal: Sonnenfeld Adolf Részvénytársaság
Telefon 38.

Előfizetési díj helyben egész évre 480 lei, félre 240 lei, negyedévre 120 lei, egy hóra 40 lei; vidéken egész évre 600 lei, félre 300 lei, negyedévre 150 lei, egy hóra 50 lei.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad a kiadóhivatal és a Hegedüs Hírlapiroda, (Telefon 13—01.)

* Csehszlovákia is elismeri Szovjet-oroszországot. A római Tribuna kérdésére Tusar berlini cseh követ kijelentette, hogy Csehszlovákia haladéktalanul elismeri Szovjetoroszországot még az esethen is, ha Franciaország ezt nem is teszi meg.

* Doktoravatás. A budapesti tudományegyetemen az orvosi tudományok doktorává avatták érkeserű Balogh Imrét, Balogh Barna tábornok fiát. Balogh Imre sikerének most egész Bihar megyében kiterjedt rokonsága örül.

* Franciaország változtat a magyar jóvátételi összegben. Budapestről jelentik: A Pesti Hírlap jó politikai forrásból úgy értesül, hogy Franciaország változtatni kíván a magyar jóvátételekre vonatkozó eddigi tervekben. Londoni jegyzőkönyv szerint Jugoszláviának 1926-ig járó hét és fél millió korona értékű szénzállítások az 1926 utáni biztosítási alap létesítésére fordítottassanak. Most Franciaország úgy akarja, hogy a kötelezettség ne biztosítási alapra, hanem jóvátételi célokra fordíttassék. Franciaország kívánságát a jóvátételi bizottság legközelebb tárgyalja.

* Mécs László Nagyváradon. A csehszlovákiai magyar irodalomnak immár minden magyar nyelvterületen jólismert legelső költője, Mécs László tegnap Nagyváradra érkezett. Mécs László Kolozsvárról, esetleg Nagyváradon is felolvasó estélyt rendez.

* MA ESTE kilenc órákor kezdődik a Kath. Körben a nyomdászai, amely szórakoztató műsorával meglepetést fog kelteni a közönségben. A kipróbált műkedvelők tudását legjavát adják, míg a Gusenberg Dalkör, ez a határozottan gyors írásmában fejlődő daltestület legszebb és legújabb számaival egészíti ki a pompás

műsort, amely után kezdetét veszi a tánc a színházi zenekar közreműködésével, természetesen reggelig, amikor is a legkellémesebb visszaemlékezéssel gondolkodnak mindenki a nyomdászok jól sikerült báljára.

* Vasárnap délután 3 órákor a NAC közgyűlése a városháza dísztermében. Az összes tagok pontos megjelenését kéri az Elnökség.

* A Török M. T. E. vasárnap d. e. fél 11 órákor a városháza tanácstermében rendkívüli közgyűlést tart. Kéri a tagok és érdeklődők pontos megjelenését.

* Ma van a színészbál. A nagyváradai Mária királyné színház tagjai az erdélyi rokkant színészek felsegélyezésére bált rendeznek, mely ma este lesz megtartva a Csarnok termében. Az estélyt rövid műsor vezeti be, amelynek műsora a következő: Baksay Judit—Tihanyi Zoltán operáriák, Jósika Mici szanzonokot ad elő, melynek szövegét Vigh Ernő írta. A Futurista költő című kacagató bohózatot Harsányi Miklós, Beér Matyi és Békési Jóska adják elő. Zilahy Irén Frattával, Misoga Pintér Böskével és Vigh Ernővel táncolnak új táncokat. Konferálni Harsányi fog. A rendezőség azonkívül több meglepetést is tartogat a publikum számára. Az estély pont-

Erzsébet osztrák császárnő az Apollóban

* Vászonművek, damasztárak, schiffonok nagy választékban Rimanóczy utcán Kertész Reklám női divat, szövetüzletében szerezhetők be. Az árak olcsóbbak, mint bárhol. Tisztviselőknek árkedvezmény!

* Meghívó. Az orth. izr. hitközség 10-lyó év február hó 17-én délután fél 4 órákor közgyűlést tart, melyre a képviselőtestület t. tagjait ezuton meghívom. Nussbaum Samuel, elnök.

* Eltemették a barátjai áldozatokat. Boda Jánost és Elekes Gergelyt, a barátai bányaművelés áldozatait tegnap délelőtt temették el a biharmegyei központi kórház hullaházából.

* Munkásgyűlések. Február 17-én, vasárnap délelőtt 9 órákor az építőmunkások fontos napirend mellett gyűlést tartanak az Otthonban. Ugyanakkor a könyvkötőmunkások taggyűlést tartanak a „Dacia”-kávéház külön helyiségében. — 18-án, hétfőn este 6 órákor a Rimanóczy-vagongyár vasmunkásai értekezletet tartanak Str. Cuza Voda (Szacsavay-u.) 24. szám alatt. Az érdekeltek pontos megjelenését kéri a Vezetőségek.

* Iparművészeti előadások és batik tanfolyam. Iványi József Jenő, a jónévi iparművész tanfolyamot indít, melyen a gyakorlati batik-festést rendszeres elméleti előadások fogják kiegészíteni. Tananyag: a modern lakás művészi fejlődése, a lakásberendezés, a házépítés és a lakásberendezés, a lakásépítés és a lakásberendezés. E nagyszabású tanfolyam most 15-én kezdődik és április hó 1-ig tart. Tekintettel arra, hogy a gyakorlati és elméleti előadások szoros kapcsolatban vannak, később beiratkozni nem lehet. Bővebbet Iványi iparművész műtermében, d. e. 11—13 és d. u. 3—5-ig Str. Pasteur 47. (Kórház-u.) I. emelet lehet megtudni.

* Díszített borkalap 150 lei a „Ritában.”

* Olvasóinknak leközintébben ajánljuk, hogy tavaszi öltönyt szövet szűkségletét az előrelátható áremelkedés előtt már most a szolid olcsó árairól elismert SZEKELY posztóáruházban Str. Avram Jancu (Kossuth-utca) 5. szám szerezzék be.

Nem Orsz. rendszám
Jól és olcsón vásárolhat
Witruelndi
Avram Jancu (Kossuth) uca 5.
Nálunk állítható: szövetek, hártyák, filmet, szálak, vásznak stb.

Erzsébet osztrák császárnő az Apollóban

* A Törekvés február 24-iki báljára a meghívók szétmentek, akik tévedésből nem kaptak, sziveskedienek címüket a vizsgalmi bizottságnál leadni.

* Udvardy kiállítása Kornweisznél.

* Értesitem a t. vásárló közönséget, hogy tavaszi szövektől különlegességeim dus választékban érkeztek, amelyeknek árai meglepően olcsók. SZABÓKNÁK BÉLÉSÁRUKAT az utóbbi években nem létezett olcsó Engross árban árusítok. SZÉKELY posztóáruháza Avram Jancu (Kossuth) utca 5. szám.

* Férfi- és női kalapokat formál Moskovits Etelka.

* Matyó-terítők, diványpárnák, abroszok, filék, milliók, stórok, ágyterítők, kötött, horgolt és receterítők aranyban, selyemben, órány és tyopenekkel és mindenféle tenerifa, horgolt és kötött motívok, rojtos selyem kendők, plüss abrosz, hozzávaló szöveggel nagyon nyomon eladók Weinbergernő Str. Mo-nastrii (Zárda-u.) 1.

* Modell-kalapot Moskovits Etelkánál

* A Népnyha céljaira adakoztak: Kepes Ilus és Évike 200, özv. Groszmann Bernáthné 200 lei, Moskovits Miksa emlékére családja 1000 lei, özv. Neumann Mórné szül. Neumann Léni hagyatékából 100 lei, Friedländer Ernőné 100 lei, Friedmann Lipótne 100 lei, Frankl Róza 50 lei, Gruber Miksáné lészlet, Lichtmann Miksáné mákot és rizskását. Mind-ezeket hálásan köszöni a Népnyha elnöksége.

Erzsébet osztrák császárnő az Apollóban

* Manometer! mérleg, súly és mindennemű mérő műszer hiteles javítását, telefon-felszerelést! eszterga és minden fémipari munkát legszolidabb árban készít és javít. Rajz Andor elektro- és precízió-mechanikai műintézete Szalárdi-utca 9. szám. (Rosenzweig-paota.)

* „Rita“ kalapjai a legszebbek, Teleki-utca 24.

LEGUJABB

Rakovszky magyar belügy-minisztera részvényvadás ellen

Izgalmas képviselőházi ülés — A miniszter megkövette a Házát

Budapest, február 15. Györky Imre szocialista képviselő, mint ismeretes Rakovszky belügyminisztert azzal vádolta meg, hogy a Kereskedelmi Banktól ingyen részvényeket fogadott el és erre vonatkozó bizonyítékát, a Kereskedelmi Bank értesítő levelének fényképmásolatát a Ház asztalára tette.

Rakovszky belügyminiszter ma válaszolt Györkynek. Rágalmazónak és tendenciózusnak mondja Györky állítását, aki a levélnek csak azt a részét közölte, mely céljának megfelel. Ujból kijelenti, hogy üzleti ügyeit fivére intézi atyja halála, 1910. óta. A száz darab dorogi gummirészvényt nem ingyen kapta, hanem olyan rendelésről van szó, amit bárki megtehetett. Györky állítása, mintha ő kijelentette volna, hogy nem komitense a Kereskedelmi Banknak hazugság! (Erre a szóra óriási zaj támad. A szocialisták és az egységes pártiak a padokat verik s közbekiáltások özöne hangzik el.)

Szicovszky elnök felkéri a minisztert, hogy a sértést tegye jóvá. Rakovszky belügyminiszter kijelenti, hogy elragadtatta magát és megköveti a Házát.

MOLNÁR férfi és női divatoikkokban a legolcsóbb bevásárlási forrás. Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 9.

Rakovszky további nyilatkozatában kijelenti, hogy fivére öt évig működött a Kereskedelmi Bankban s a szívélyes viszony ma is fennáll. Semmi inkorrekt dolgot nem követett el és Györky felszólalása csak arra való, hogy a közvéleményt ellene hangolja.

Németországban megszűnik a kivételes katonai hatalom

Berlinből jelentik: Seect tábornok és Ébert köztársasági elnök között levélváltás történt, amelyben a tábornok kijelenti, hogy elérkezett az idő a kivételes állapotok megszüntetésére. Az államhatalom annyira megerősödött, nincs már szükség a szabad élet korlátozására. Ébert elnök válaszában kijelentette, hogy mindenben osztja Seect tábornok véleményét és március elején eltrendeli a régi rend életbe lépését.

Ujabb szeparatista összehúzás

Frankfurtból jelentik, hogy Brad-Birkheimban — Bajorországban — a szeparatisták és a lakosság között súlyos összehúzás történt. A szeparatisták a városházáról nem akartak kivonulni, mire a lakosság berontott az épületbe. Jaeger szeparatista járási főnököt leütötték, a többi szeparatistát elkergették.

Megnyílt a tengeri leszerelési konferencia

Rómából jelentik, hogy a tengeri leszerelési konferencia megnyílt. Megjelentek Belgium, Brazília, Spanyolország, Anglia, Japán, Uruguai, Francia, Olasz és Csehszlovákia képviselői, Argentína, Chile, Dánia, Norvégia, Románia és Görögország műszaki szakértői. A tárgyalás több hétig fog tartani és nem lesz nyilvános. Eredményt a sajtóval sem közölnek, mielőtt a Népszövetségnek be nem mutatják.

SZÍNHÁZ

Vig özvegy

Lehár nagyszerű operettjét, a Vig özvegyet elevenítette fel a színház tegnap este. A Vig özvegy egyet jelent a régi felejthetetlen szép színházi estekre való emlékezéssel, amikor heteken keresztül tombolt a Vig özvegy-láz s új, azóta már talán ki is öregedő primadonnák és ragyogó bonvivánok tettek országos népszerűsége szert a Vig özvegyben. A Vig özvegy kezdte meg az operett destruktációját, a féloperáról az átmenetet a látványos operettbe.

A Vig özvegyet nagy körültekintéssel, gonddal hozta ki a színház Hetényi főrendező rendezésében pergett le a darab és a rendezés igazán semmi kívánni valót nem hagyott hátra. A szereplők is mind kitűnő alakítású produkáltak. Pintér Böske a címszerepben nyújtott elsőrangot. Ő uralta most is az egész darabot. Nagy és őszinte ünnepeztetésben volt része. Bizonyossággal annak, hogy pótolhatatlan és nem lehet elengedni. Prattát elegáns Danilója újból közelebb hozta a közönség szeretetéhez. Tökéletes bonviván volt különösen táncban, játéka pedig utólrétegetlenül kedves. Legjobb szerepe eddig. Biczó Margit szépen énekelt, Madas, Békési és Galambos osztozkodtak még a sikerben. A hallatlanul ügyes Misoga tetszetős táncszámait most is sürin ismételtették. A Vig özvegy felújítása jó gondolat volt.

— Vig özvegy. Premieri hangulatban nagy sikerrel mutatta be a színház operettgyűjtőse Lehár gyönyörű muzsikáját, nagy operettjét, a Vig özvegyet Pintér Böskevel a címszerepben, amelyet vasárnap este bérleten kívül fogunk látni. A Vig özvegy többi szereplő Biczó, Fratta, Misoga, Madas, Békési fogják játszani.

— Elssler Fanny. Szombaton este bérleten kívül előadásban hetszerep kerül színe Faragó és Nádor romantikus szöveggel táncos operettje, az Elssler Fanny. A címszerepet ez alkalommal is Pintér Böske

fogja játszani. A többi szerepeket Zilahy, Fratta, Misoga, Gálfi, Galambos és Madas játsszák.

— A növendékek vizsgaelőadása. Már eddig is igen nagy az érdeklődés a Hetényi színház növendékeinek első vizsgái előadásai iránt. Ma már teljes zenekarral és díszletekkel próbálták a növendékek. Igen sok talentumos növendék tesz tanúságot a próbákban is, hogy kellő oktatás és gyakorlat mellett igen hasznos tagjai lehetnek az erdélyi színháznak. A vizsgaelőadás vasárnap délelőtt pont 10 órakor kezdődik, melyre a jegyeket már most meg lehet váltani.

— A Jégcsap. Zilahy Lajosnak, a Hazaiak lélekkitűnő szerzőjének a Jégcsap című bohózatja lesz a színház jövő heti újdonsága, mely a Belvárosi színháznak állandó műsordarabja. A Jégcsap szereplői Jósika, Tóth, Harsányi, Pöldes, Kiss Gyuláné, Som-Madas, Galambos és Bereng játsszák.

MOZI

— Kalandor-film a Vigadó mozgószínházban. Szombaton és vasárnap a „Marccó a halál jegyese” című 6 hosszú felvonásból álló izgalmas kalandorfilm kerül színe, amelynek főszerepében Marccó csodás erőtmutatványokat produkál. Az előadások mindkét napon fél 4, fél 6, fél 8 és negyed 10 órakor kezdődnek. A fél 4 órás előadás mérsékelt helyáru.

— Apolló-mozi. Még holnap, szombaton fut a nagy sikert aratott „A levegő királynője” című világsiker. Marga Lind bámulatba ejti a nézőt vakmerőségével és végtelen ügyességével s ezzel a szerepével nevét örökké feledhetetlenné tette.

— Zsufolt ház nézte végig csütörtöki bemutatóján a Dorian-filmszínházban a legújabb Dorian-ekkluzív filmet. „Az ifjú Medardus”-t. Schnitzler Arthur. A világhírű író írta ennek a darabnak a meséjét, amelyet Kertész Mihály rendezett filmre. Várkonyi Mihály és Eszterházy Ágnes grófnő játsszák a szenzáció erejével ható történelmi és szerelmi dráma főszerepeit. A hatalmas film első része kivétel nélkül mindenkinek tetszett, a második rész pazar kiállításával és témájának izgalmaságával minden várakozáson felüli lesz. Az első rész még szombaton és vasárnap látható; a 3 órás előadás mindkét napon mérsékelt helyáru.

TÖZSDE

— Zürich, február 15. Nyitás: Berlin 10 0-a 122, Newyork 574 háromn., London 2475, Páris 537 fél, Prága 7250, Milanó 2500, Bukarest 295, Budapest 0.0201 fél, Bécs 0.0081.

Budapest, február 15. A Deviza-központ hivatalosa: Belgrád 400—425, London 39.850—149.850, font 140.150—150.150, Páris 1435—1545, frank 1450—1560, Prága 945—1015. A többi kurzusok változatlanok.

Bukarest, február 15. A tőzsde az ünnep miatt zárva volt.

Zürich, február 15. Zárlat. Berlin 10 0-a 122 fél, Amsterdam 215, Newyork 574 háromn., London 2473, Milanó 2502 fél, Páris 2557 fél, Prága 1672 fél, Budapest 0.0202 fél, Belgrád 705, Bukarest 295, Bécs 0.0081.

Budapest, február 15. A pénteki értékpapírpiacl záratai: Angol-Magy. 168, Hazai b. 455, Magy. H. 1010, Leszám. 160, Olasz. 52, Osztr. H. 291, Salgó 990, Rima 206, Közuti 38 fél, Városi 61, Déli 179, Bosny. Ag. 75, Földhiteb. 1000, Hermes 107, Ingatlanb. 670, Forgalmib. 74, Keresk. H. 46, Mercur 39, Keresk. b. 2225, Belvárosi tak. 60, Egy. Bpest főv. 370, Magy. Alt. tak. 340, Pesti Hazai Első 6630, Borsod-Misk. 198, Concordia 75, Gizella 79, Hung. gőzm. 170, Viktória 343, Beocsini

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

A legkisebb hirdetés ára 20 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy sor ára 2 lei
vezeték betéte 4 lei

„INDUSTRIA“

ipari és kereskedelmi vállalat, Oradea-Mare, Calea Victoriei 1

Angol és belföldi szöveteket raktáron tartunk

és férfi ruhákat, Raglánokat mérték után készítünk. Kék munkás ruhák és munka nadrágok nagy raktára. Románia legolcsóbb bevásárlási ruházete. Gyárak és bányáknak felhívásra ajánlattal szolgálunk.

✱ LAKÁS ✱

Német ur szép burorozott szobát keres a központban. Ajánlatot: Rudolf Bunge Hotel Rimanóczy

✱ Alkalmazás ✱

Mindenes fizőnt keresek Farkas Reáliskola-u. 2 szám. 788

Stafirozó leányokat, varrónőket, munkásnőket férfiakat készítéshez magas fizetéssel felvételnek Heller és Dutsch kalapgyárban (volt Fridländer kalapgyár helyén) Str. Reg. Ferdinand (Rákóczi út) 20 szám. 789

Főmunkári keresek azonnali belépésre, Géher Váradszőlős. 784

Perfect magyar-német gyors és gépiró ki francia angol veg. románul is tud önálló levelezőt és irodai munkálatokban járni — azonnali belépésre keres „parvállalat központi irodája” jellegre fizetési igények pontos megjelölésével ajánlatokat a Hegerős Hirlapirodába kérek. 786

Szakácsnő keresek Parcul Eminescu (Ezredői Emlék tér) 18. 787

Intelligens magyar leány gyermekek mellé vidékre ajánlkozik. Címét a kiadóba kéri. 713

Megbízható ember pénzbevezetőnek ajánlkozik — vagy nagyobb részvényvásárlásig iródszolgálatnak. Cím a Hegedűs Hirlapirodába. 722

Mindenes leány vagy asszony, ki a főzéshez is ért, kis családnak azonnali belépésre felvétetik Cím a kiadó hivatalban. 755

Perfect magyar-német levelezőt keresünk Zárt írásbeli ajánlatokat Mercur hirdetési vállalat (Kalmán és Szirmai) továbbít Str. Gen. Mosoiu (Mezey Mihály u.) 7. 781

Zongora hangolást, javítást vállalkozó és szövegíró szakember. Előjegyzéseket elfogad a Sipos papírkészítés. 750

Érettsgéltelt leány, esélyes csak délelőtre, irodai munkát vállal. Cím a kiadóban. 774

Dame wird sofort gesucht für Schreibmaschine und Stenographie, — perfekt deutsch — für Grosses Büro. Offerte an Hegedűs Hirlapiroda „Deutsch”. 779H

✱ Adás-vétel ✱

Eladó Szirmai ebédli szőnyeg, hinta-szék, szervizek, vaskák, modern ebéd-25 ezer lei Weisz Gizi Str. Tipograf Nyomda-utca 4.

Eladó 9 magánház 3, 4, 5 és 6 szobás, elfoglalható lakásokkal, 320 ezer lei től 1 millió 300 ezer leiig Feleki Sándorné Str. I. C. Brătianu (Szaniszló utca) 63. Értekezhetni 1—3 óráig Telefon 16—27. 57

Bizományba elfogadok bármilyen fémnemet, — porcelánokat, szőnyegeket és képeket. Bulavardul Regele Ferdinand (Rákóczi út) 30. Jobbra Szász 64

Nagyplactőren kitűnő italérés átadó rokkantnak, ugyanaz műhelynek, lelkének alkalmas. Cím a kiadóban. 728H

Eladó ház, Str. Minelor (Bányász) 21. számú ház tüzelteliséggel, elfoglatható lakással eladó. Értekezhetni Bányász 23 ik szám alatt a háztulajdonossal.

Eladó egy kirakat: részvény, 4 metszett üveglappal, teljesen jó állapotban. Bulav. Reg. Ferd. (Rákóczi út) 30 Szász. 763H

Eladó ampiratú elefánt csont legyező (vitrin darab), nagyon szép medra reneszansz ajtó milliók, futók, talcateritők, abroszok, szőnyegek, ággyerítők, filé motívok, belétek, klópi csipke és betét. Kétféle fém, arany és ezüst terítők, szita gobelin, gobelin képek rámmával és anélkül, montirozalan divany-párnák, kelim abrosz és drapéria és sarga selyem peplan. Nagyon szép fémnemet, ingek, nadrágok és leibnemet, selyem rojtos kendő. Egészen új szürke szövet kosztüm és estélyi ruha, sarga selyem, autó bundák, szuraszal, lámpaernyők, ezanitis — (szobagőzfűrdő) — perzsa szőnyegek, ebédli 24.000 lei, perzsa ebédli szőnyeg, perzsa és ezimtis átvétők, igen olcsón, 2 ablakra nordia függöny, indiel ezüst sál, képek, fekete taff, nagyon szép eredeti egészen új jelmezruha, színes és fehér abroszok, szalvéták. Bulav. Reg. Ferdinand (Rákóczi út) 30. Jobbra Szász. 677H

Eladó egy 12 személyes kényes és mókás szerviz szép montirozott divany-párnák, színes himzésű nyári abrosz garnitúra, 12 személyes fehér himzett abrosz szalvétával. Reg. Ferdinand (Rákóczi út) 30. Jobbra Szász. 674

Eladó 30, 45, 50 holdas föld tanyával, közel a jó uton, egyszerűbb és jobb épület, istálló, magtár, kocsiút, több kisebb nagyobb ház és 10 szőlő. Értekezni Toma Józsefnél, Nilgesslepp. 3 tsi. 6 új Str. Sf. Ladislau (Körös utca) 21. 737H

Hosszu fekete álmenneti női kabát (olcsón) eladó, ugyanott 37-es apangia alig használt női lackcipő is. Strada Cuci Voda. Szecsvay utca 19

✱ Különlék ✱

Központba fényesen berendezett jömeneteli üzlet nagyobb tőkével rendelkezésként keres. Str. Tipograf Nyomda-utca 4

Ütveit bérlet és bármily igazolványhoz szükséges fényképek, Nagyvárad területén legolcsóbban, 20 leittől kezdve készítenek. Zenker fényképezésnél, Str. I. C. Brătianu (Szaniszló-utca) 25. Felvételek este től 8 ig.

Pénzkecsőn bármilyen birtokosra — bármikor — azonnal kapható. Különböző áru szobákat, lakásokat, üzleti helyiségeket közvetlenül. Iroda: Strada Episcopului Pavel (Pável-utca) 5 772

Megvételre keresünk sürgősen házat

150—300.000 lei-ig Kálvária-utca és a Bunyitay-liget között esetleg másutt is megtehető. ezőtől 3—8 holdig „Ardeal” Str. Episcopul Ciorogariu volt Uri-u.) Nr. 8. Főposta mellett. Telefon: 203

Vessünk butorokat szőnyegeket

teljes lack- és iroda berendezéseket, Wertheim kaszát, zongorát, csillárokat, porcelánokat, régiségeket stb. Meghívásra házhoz megyünk. 271

Frenkel és Fia

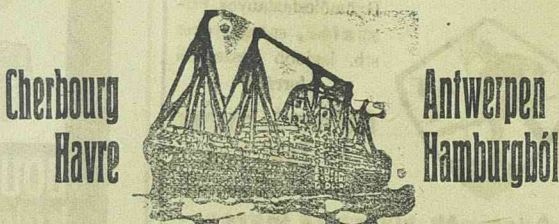
Bu or, szőnyeg és régiségkereskedők Str. General Mosoiu (Mezey Mihály) u. 10.

ismét magas árban vesznek arany ezüst és brilliáns tárgyakat

KLEIN
tűszegőruhák
Avram Iancu
(Kossuth-u.) 4

White Star Dominion Line White Star Line

direkt szolgáltat

KANADÁBA

Hét nap alatt három naponként induló óriáshajókkal. — Vizum- és hajóügyekben felvilágosítással szolgál:

N. Brück & Co. Filiale Oradea-Mare

Str. Alexandrii No. 11. (Kereskedelmi és Iparkamara épület)

256

Nagy iparvasut-konzern keres

elsőrangú jól bevezetett
vezérképviselőt

Románia nagyobb helyeire. Ajánlatokat AGENTIA „Mercur”, Bukarest. Strada Săcindar No. 12 „Vas” jellege alatt.

UTLEVELEK

leggyorsabban elintézetnek konzulátusoknál a

Hegedűs Hirlapiroda
utján

Telefon 13-01

Erte küldünk bárhová.

Vidéket 24 óra alatt elintézzük.

Sonnenfeld Adolf nyomda Récsy-Tára.